

Bisysslor ses över i Uppsala

Landstinget i Uppsala län ska se över bisysslor. Läkarföreningen är kritisk till att det privata Elisabethsjukhuset ses som konkurrerande verksamhet och befarar godtycklig tillämpning.

■ – Vi tycker inte att det är så självklart att man, på det sätt som landstinget valt, ska begränsa folks möjligheter till olika fritidssysselsättningar. Konkret har man velat åt en verksamhet, Elisabethsjukhuset, där kolleger jobbat deltid, säger Torbjörn Karlsson, ordförande i Upplands allmänna läkarförening.

Landstingsstyrelsen har tagit fram ett förslag till policy rörande bisysslor som väntas klubbas av fullmäktige den 20 september. Syftet är, enligt Sören Bergqvist (v), förste vice ordförande i landstingsstyrelsen, att göra gällande regler om bisysslor bättre kända i landstinget.

– Det ska vara känt vilka grunder vi säger nej på, säger han.

En bisyssla får enligt policyn inte skada förtroendet för landstinget, inte vara arbetshindrande eller utgöra konkurrerande verksamhet. Att som landstingsanställd arbeta på Elisabethsjukhuset i Uppsala kan vara både konkurrerande verksamhet och hindrande för arbetet i landstinget, menar Bergqvist.

– Det har visat sig att läkare tagit tjänstledighet för att arbeta på Elisabethsjukhuset, som landstinget har vårdavtal med, och det har väckt en viss diskussion. Är det vi som ska försörja Elisabethsjukhuset med personal?

Men Torbjörn Karlsson anser inte att arbete där skulle strida mot reglerna om bisysslor.

– Verksamheten där är huvudsakligen landstingsfinansierad. Man kan ana ett slags planekonomiskt politiskt motiv att försvara det monopol man i praktiken har, där landstinget kontrollerar vården helt och hållet, och då försvarar man för andra aktörer.

Nej till tjänstledighet

Varken landstinget eller läkarföreningen har någon aktuell översikt över vilka bisysslor som förekommer. Under hösten ska landstinget begära in redovisning. Läkarföreningen kräver konsekvent tillämpning och möjligheter att överklaga om en bisyssla förbjuds.

– Det är många medlemmar som har reagerat. Det är många som har olika uppdrag, och det har inte specificerats vad som menas med bisyssla och vad det är som ska redovisas och vad som är godtagbart. Det blir upp till varje chefs godtycke, säger Torbjörn Karlsson.

– Lite blir det så, säger Björn Ragnarsson, chefläkare vid Akademiska sjukhuset, men han anser ändå att regelverket ger god vägledning för hur olika typer av bisysslor ska bedömas.

Vid sjukhuset är det respektive divisionschef som beslutar om bisyssla, och den som vill klaga på ett sådant beslut får ta upp en diskussion med divisionschefen, enligt Björn Ragnarsson. Det finns ingen formell överprövningsväg.

Det privata Elisabethsjukhuset, som

Regler om bisysslor:

Enligt Läkaravtalet (AB 01, § 12) har arbetsgivaren rätt att efterforska och förbjuda bisysslor, och arbetstagaren är skyldig att på begäran redovisa bisysslor. Bisysslor som inverkar hindrande på arbetet, som utgör konkurrerande verksamhet eller som påverkar arbetstagarens sätt att sköta arbetet får förbjudas.

ägs av M&M Medical AB, utför främst dagkirurgi såsom höft-, knä- och galloperationer åt landstinget och har nyligen fått besked om att landstinget inte längre kommer att bevilja sina anställda tjänstledigt för arbete på Elisabethsjukhuset. En eller möjligen två av sjukhusets fem läkare kan påverkas från den 1 november, enligt sjukhusets VD Christer Andersson. Han menar att sjukhuset är ett komplement, inte en konkurrent. Upphandling om eventuell fortsatt verksamhet efter årsskiftet pågår för närvarande.

– Akademiska sjukhuset lägger inte själva bud, så vi tycker det är förvånande att landstinget betraktar det lilla Elisabethsjukhuset som en konkurrent. Vi omsätter tjugo, trettio miljoner och Akademiska flera miljarder, säger Christer Andersson.

Elisabet Ohlin

elisabet.ohlin@lakartidningen.se

Ovanligt med skriftliga riktlinjer för sjukskrivning

Det är ovanligt med skriftliga riktlinjer eller rutiner för sjukskrivningar inom primärvården. Många läkare känner också tveksamhet vid sjukskrivning.

■ Det visar preliminära resultat från den genomgång av sjukskrivningsprocessen vid vårdcentraler som Socialstyrelsen just nu genomför. 200 av landets omkring 1 000 vårdcentraler ska ingå i genomgången, och i dagsläget har sjukskrivningsprocessen vid drygt 100 vårdcentraler granskats. Målet är att förbättra kvaliteten på sjukskrivningarna utifrån ett patientperspektiv.

– Vi är inte intresserade av sjukskrivningsprocessen på individnivå, utan av hur det fungerar på verksamhetsnivå. I det arbetet begär vi bland annat in journaler och genomför intervjuer

med läkare och verksamhetschefer, säger projektledaren Katarina Arvidson.

På den organisatoriska nivån tittar man bland annat på riktlinjer för sjukskrivning, samverkan med externa aktörer, exempelvis försäkringskassan och kontinuiteten i läkarkontakten.

Socialstyrelsen skriver bland annat att det förefaller ovanligt att det finns skriftliga riktlinjer eller rutiner rörande sjukskrivningar, liksom skriftliga riktlinjer för samverkan med externa aktörer. Dessutom är tillgången till bland annat psykologer och kuratorer otillräcklig. Intervjuerna har visat att läkare kan känna tveksamhet vid sjukskrivning och att patientens egen uppfattning kan spela stor roll för läkarens bedömning.

I grunden handlar det om vilka förutsättningar den enskilde läkaren har i sjukskrivningsprocessen. I Östergötland är

dess förutsättningar bättre än på många andra håll, visar granskningen. En viktig förklaring är att Östergötland har en sjukskrivningskommitté knuten till landstinget. I kommittén ingår läkare från vårdcentraler och försäkringskassan. Kommittén ska ge stöd till den enskilde läkaren i sjukskrivningsförfarandet.

– I Östergötland har man försökt skapa en struktur som ska fungera hela vägen från landstingsnivå och ner i verksamheterna. Sjukskrivningskommittéer kan vara en framtidsmodell, säger Catarina Andersson Forsman, chef för Socialstyrelsens tillsynsenhet.

I november ska samtliga genomgångar av vårdcentralerna vara klara, och i slutet av februari ska projektet avrapporteras till regeringen.

Peter Örn